

Vejrforholdene i februar måned 1951.

Udarbejdet på grundlag af Det danske meteorologiske Instituts månedsoversigt over vejrforholdene.

Februar 1951 havde over normal varme, navnlig i landets sydlige egne. Skydækket og nedbørmængden var meget over normalen. I simpelt gennemsnit fik Jylland-Øerne 57 mm, d. v. s. 68 pct. mere end det normale, der er 34 mm. Det korrigerede »fladetro« gennemsnit udregnede til 59,7 mm mod normalen 34,9 mm, et overskud på 71 pct. Gennemsnitstemperaturen for hele landet blev $0,8^{\circ}$. Det var $0,9^{\circ}$ over det normale.

Temperatursvingningerne var ikke særligt store. De højeste temperaturer indtraf især den 9. og androg gennemgående $4-5^{\circ}$ over det snedækkede Nordjylland, $5-8^{\circ}$ over Østjylland og Øerne, medens den øvrige del af Jylland nåede op på $7-9^{\circ}$. De laveste temperaturer aflæstes især den 3.—4. og den 28. og nåede ned på $3-7$ kuldegrader.

Månedens absolut højeste temperatur, $9,6^{\circ}$, målt den 9. i Graasten. Den absolut laveste, $\div 12,7^{\circ}$, aflæstes den 28. i Fruerhøj plantage (Ringkøbing amt). Middelttemperaturen lå over det indre Vendsyssel og i et mindre område i Himmerland lidt under frysepunktet — i de øvrige dele af landet $\frac{1}{2}-1^{\circ}$ over dette. Frostdagenes antal blev i gennemsnit 19 mod normalt 21.

Nedbøren var stor. Mest fik Vestjylland med 70,5 mm, d. v. s. det dobbelte af normalen. Mængden var aftagende mod øst. Bornholm fik således kun 20 mm mod normalt 31 mm. Månedens største nedbør havde Harte ved Kolding med 111,9 mm. Mindst, 13,9 mm, fik Christiansø og Eskildsgaard (Bornholm).

En del af nedbøren faldt som sne, ikke mindst i Vendsyssel, der endda startede måneden med et snelag på 22 cm. Snedagenes antal blev for Jylland 9, for Øerne 7 og Bornholm 5. Antallet af nedbørsdage blev for hele landet 16, nor-

Nedbørens afvigelse fra normalen.

	Nedber mm	Normal 40 år	Afv. i pct. af normalen
Hjørring amt	54	30	+ 80
Thisted »	72	40	+ 80
Aalborg »	55	32	+ 72
Viborg »	57	35	+ 63
Randers »	52	32	+ 63
Aarhus »	66	35	+ 89
Vejle »	72	39	+ 85
Ringkøbing »	73	40	+ 82
Ribe »	67	39	+ 72
Sønderjylland	67	41	+ 63
Odense amt	61	34	+ 80
Svendborg »	74	36	+106
Langeland	46	32	+ 44
Samsø	56	27	+107
Holbæk amt	48	28	+ 71
Sorø »	52	29	+ 79
Frederiksborg »	51	29	+ 76
Københavns »	43	30	+ 43
Præstø »	38	30	+ 27
Maribo »	38	32	+ 19
Bornholm	20	31	÷ 35

malt 11. Størst nedbør i et døgn målt den 18. i Harte, der fik 37,5 mm i form af regn og tøsne.

Tåge forekom gennemsnitlig 8 dage, normalt 9. Torden rapporteredes ikke. Soltimernes antal blev kun 32, d. v. s. halvdelen af det normale. Færrest havde Tylstrup med 22. Højest nåede Tystofte og Maribo med 42.

Hædersbelønninger for landboflid.

Indstillinger fra landboforeninger og fra landsdels- eller amtssammenslutninger af husmandsforeninger om Landhusholdningsselskabets hædersbelønninger (Sølvbægre m. v.) for landboflid indsendes til selskabet inden den 10. juni.

Indstillingerne skrives på et skema, som fås ved henvendelse til Det kgl. danske Landhusholdningsselskab, Rolighedsvej 26, København V.

Arbejdslønnen i landbruget 1950/51.

Statistisk Departement har netop offentliggjort resultatet af en tælling den 25. november 1950, hvor der i en femtedel af kommunerne indhentes oplysninger om arbejdslønningerne i landbruget. Tællingen omfattede pengelønningerne for halv- og helårslønnede forkarle, karle og piger, der udover kontantlønnen får kost og logi hos arbejdsgiveren. Størrelsen af disse gengives i nedenstående tabel.

Gennemsnitlig pengeløn for halv- og helårslønnede forkarle, karle og piger med kost og logi.

	Forkarle	Karle			Piger		
		16 år og derunder	17-20 år	21 år og derover	17 år og derunder	18 år og derover	
<i>Øerne:</i>							
Halvårslønnede { 1. nov.—30. april	1950—51	1331	820	1115	1261	759	988
	1949—50	1213	766	1043	1152	736	981
Halvårslønnede { 1. maj—31. okt.	1950	2295	1233	1955	2151	784	1030
	1949	2213	1227	1869	2043	758	1011
Helårslønnede { 1. nov.—31. okt.	1950—51	3301	2068	2845	2954	—	—
	1949—50	3131	1923	2636	2852	—	—
<i>Jylland:</i>							
Halvårslønnede { 1. nov.—30. april	1950—51	1433	846	1218	1297	781	999
	1949—50	1289	689	1036	1198	725	954
Halvårslønnede { 1. maj—31. okt.	1950	2315	1088	1944	2181	747	1005
	1949	2214	1053	1845	2067	736	972
Helårslønnede { 1. nov.—31. okt.	1950—51	3431	2028	2878	3325	1553	1895
	1949—50	3210	1882	2662	3033	1473	1787
<i>Hele landet:</i>							
Halvårslønnede { 1. nov.—30. april	1950—51	1366	825	1144	1272	772	995
	1949—50	1236	746	1042	1161	730	967
Halvårslønnede { 1. maj—31. okt.	1950	2301	1187	1952	2160	765	1017
	1949	2214	1168	1862	2049	747	991
Helårslønnede { 1. nov.—31. okt.	1950—51	3415	2032	2874	3278	1556	1890
	1949—50	3198	1885	2658	3010	1472	1770

Tabellen viser, at der for vinteren 1949—50 til vinteren 1950—51 er sket en lønstigning på 7—11 pct. for almindelige karle og forkarle på Øerne samt for forkarle og almindelige karle på 21 år og derover i Jylland. For almindelige karle under 21 år i Jylland har stigningen udgjort 18—23 pct. Vinterlønnen for piger har været svagt stigende både på Øerne (1—3 pct.) og i Jylland (5—7 pct.).

Helårslønnen 1. november—31. oktober viser for karle og forkarle på Øerne en stigning på 4—8 pct., i Jylland 7—10 pct. Penge-lønnen er nu 4—4½ gange så stor som i 1938—39.

For mandlige løse daglejere på egen kost er pengelønnen fra efteråret 1949 til efteråret 1950 steget med 5—6 pct. på Øerne og 5—9 pct. i Jylland. Pengelønnen for daglejere på gårdens kost er i samme tidsrum steget med 4—8 pct. på Øerne og 3—7 pct. i Jylland.

For de øvrige grupper er materialet en hel del mindre, hvorfor resultaterne er behæftet med nogen usikkerhed.

For 21—25 årige fodermestre med kost og logi på gården udgør gennemsnitspengelønnen i vinterhalvåret 1950—51 ca. 1590 kr. mod ca. 1425 kr. i vinterhalvåret 1948—49. For helårsperioden 1. november 1950 til 31. oktober 1951 opnår den nævnte aldersgruppe af fodermestre en pengeløn på gennemsnitligt ca. 3650 kr. mod ca. 3460 kr. året før.

Bestyrere på 21 år og derover med kost og logi får i pengeløn for vinterhalvåret 1950—51 gennemsnitligt ca. 1660 kr. og for hel-året 1. november 1950 til 31. oktober 1951 ca. 3870 kr. De tilsvarende lønninger året før udgjorde henholdsvis ca. 1545 kr. og ca. 3570 kr.

Forvaltere på 21 år og derover med kost og logi opnår i vinterhalvåret 1950—51 en gennemsnitlig pengeløn på ca. 1440 kr. mod ca. 1365 kr. det foregående år, og for helårsperioden 1. november 1950 til 31. oktober 1951 får de gennemsnitligt ca. 3760 kr. mod ca. 3510 kr. i den forudgående helårsperiode.

Traktorførere med egen husstand på Øerne har i november 1950 opnået en gennemsnitlig dagløn på ca. 16,00 kr., hvilket omtrent svarer til tariflønnen udenfor Københavns amt. I Jylland har den gennemsnitlige dagløn udgjort ca. 14,50 kr.

For landvæsenselevernes vedkommende viser tællingen, at det langt overvejende antal af denne gruppe er fæstet for et år ad gangen. Gennemsnitslønnen for perioden 1. november 1950 til 31. oktober 1951 er ca. 2180 kr. mod ca. 2035 kr. i den forudgående helårsperiode.

Udtalelse fra landboforeningerne om de foreslåede kriselove.

Til regering og rigsdag!

De samvirkende danske Landboforeningers bestyrelse har på et møde den 18. april 1951 drøftet landbrugets økonomiske og produktionsmæssige stilling i forbindelse med de på rigsdagen foreliggende forslag vedrørende kornlov og prisbinding på de vigtigste landbrugsprodukter m. v.

Landboforeningernes repræsentanter har under forhandlingerne med regeringen givet tilsagn om, at landbruget vil yde sit bidrag for at opnå en sanering af landets økonomiske og valutamæssige stilling. Men det var en afgjort betingelse og forudsætning, at andre erhverv og befolkningsgrupper skulle yde deres bidrag på lige vilkår med landbruget. Fra regeringens side blev der givet bestemt løfte herom. Men dette løfte er ikke holdt under forhandlingerne på rigsdagen. De byrder, man nu vil pålægge landbruget, overstiger langt de byrder, man vil pålægge andre befolkningsgrupper, og De samvirkende danske Landboforeninger må derfor protestere mod en sådan ensidig behandling af landbruget. Store befolkningsgrupper bidrager overhovedet ikke til nogen sanering. Pristalsskruen fortsætter forstærket igennem skatternes indregning i pristallet, og det stigende omkostningsniveau presser prisniveauet stadig højere op, medens byrderne lægges på landbruget i form af betydelige tilskud til den øvrige befolkning.

Kornloven.

Der foreligger nu forslag om en udskrivning af 500 000 tons eller 5 mill. tdr. korn. Fra landboforeningernes side har man erklæret sig villig til, såfremt forholdene nødvendiggør det, at aflevere hele brødkornshøsten ca. 430 000 tons, og vi må på det bestemteste protestere og på det alvorligste advare imod, at der udskrives mere. I krigsårene og indtil 1949 har landbruget gennem de gældende kornordninger måttet tvangsaflevere korn, og landbruget har dermed været undergivet de mest indgribende love, som er gennemført overfor noget

erhverv eller nogen befolkningsgruppe. Denne aflevering har været en meget stor byrde for landbruget og hæmmet landbrugsproduktionen i høj grad.

Efter kornordningens ophævelse er produktionen, først og fremmest af bacon, blevet stærkt udvidet, og specielt er der blevet skabt en stor og dygtig gennemført produktion på de landbrugsejendomme, som under kornordningen i stor udstrækning var afskåret fra at drive denne produktion. I 1950 blev der pålagt landbruget opfodringsforbud og afleveringspligt for hvede, og der skulle for denne gives en pris af 5 kr. over bygprisen. Denne lov er imidlertid saboteret, således at landmændene ikke har kunnet opnå disse 5 kr. over bygprisen, men endog i perioder har måttet give flere kr. pr. td. for at få foderkorn i stedet for den tvangsafleverede hvede.

Når rigsdagen nu til trods for, at landet ikke er i krigstilstand og uden at kende den kommende høsts størrelse og importmulighederne, påny agter at indføre en så indgribende lov som en kornordning, ønsker De samvirkende danske Landboforeninger at bemærke følgende:

En udskrivning af korn i det påtænkte omfang vil medføre:

- 1) At produktionen, specielt af flæsk, vil gå stærkt tilbage.
- 2) At landmændene vil blive tvunget til at udvide kornarealerne på bekostning af de mere yderige grovfoderafgrøder. Dermed vil den store indsats, som ydes gennem det landøkonomiske arbejde for at fremme grovfoderdyrkingen og grovfoderanvendelsen, i høj grad blive modarbejdet. Resultatet bliver: mindre produktion, mindre eksport og tillige dyrere produktion og mindre høst.

De samvirkende danske Landboforeninger må derfor advare imod en kornlov, der vil medføre sådanne konsekvenser, og vi ønsker tillige at gøre opmærksom på, at bestemmelsen om, at der skal være dyrket 38 pct. af arealet af ager og eng med korn for at kunne tage forbehold specielt vil ramme de dygtige unge landmænd meget hårdt. Disse sidder med store økonomiske forpligtelser og har fulgt anvisningerne for dyrkning af de mest yderige grovfoderafgrøder for at opretholde den størst mulige husdyrproduktion. Det vil være uretfær-

digt overfor disse og mange andre, såfremt retten til at tage forbehold fratages dem. Landboforeningerne må derfor advare mod, at denne bestemmelse opretholdes i den foreliggende form.

Vi betragter det som en selvfølge, at lovforslagets § 6, 4. stk., ikke ophøjes til lov.

Prisbinding på flæsk, smør, mælk og fløde.

De samvirkende danske Landboforeninger må forlange, at byrderne til sanering af landets økonomi bæres ligeligt af alle befolkningsgrupper. Landboforeningerne må derfor modsætte sig en fastlæggelse af landbrugets indtægtsmuligheder på det nuværende prisniveau uden nogen som helst sikkerhed for, at den stadige og stærke omkostningsstigning samtidig bringes til ophør og på en tid, hvor andre erhvervsgrupper gennem priskontrolrådet hjemles ret til at forhøje priserne i kontakt med udgiftsstigningen.

Igennem forslagene om kornloven og prisbindingerne på de vigtigste landbrugsprodukter vil der blive pålagt landbruget en meget betydelig særbeskatning. Landboforeningerne er af den overbevisning, at en sådan særbeskatning af landets største eksporterhverv vil ramme landets valutaindtægter stærkt. Vi skal i denne forbindelse pege på, at man i andre lande, der også omfatter vore konkurrenter, yder landbruget en betydelig beskyttelse dels gennem told og dels gennem tilskud og subsidier, og det må derfor virke overraskende, såvel indadtil som udadtil, at man her i landet, hvor landbrugsproduktionen og eksporten er af så afgørende betydning for hele landets økonomi, og hvor landbruget er underkastet verdensmarkedets hårde priskonkurrence, pålægger erhvervet så store byrder, at det undergraver vor konkurrenceevne.

Landboforeningerne må endvidere kræve den urimelige og uretfærdige *hudeordning* ophævet omgående.

Landbrugets økonomiske vilkår berettiger ikke til, at der pålægges landbruget sådanne særbeskatninger, som der her er tale om. Siden regnskabsåret 1948/49 er landbrugets udgifter forøget med godt 20 pct., og samtidig er priserne på flere af landbrugets vigtigste produkter formindsket. To ekstraor-

dinært gode høstår har været afgørende for landbrugets rentabilitet i de sidste år; men selv med middelhøst vil der opstå økonomiske vanskeligheder for mange landbohem og ikke mindst for de unge, der i forvejen er spændt hårdt for. Talrige henvendelser til De samvirkende danske Landboforeninger fra landboforeningskredse og fra landmænd fra det ganske land vidner herom.

Skal der opnås en rimelig fortjeneste indenfor landbruget, må der arbejdes meget hårdt. Dette er sket. De to sidste gode høstår er anvendt til opbygning af det, som foregående dårlige høstår brød ned. Der er i landbruget gennemført en produktionsindsats, der er over forventning; men i stedet for at anerkende denne indsats har man fra visse sider lagt landbruget for had og søgt at straffe initiativ og arbejdslyst. Såfremt landbruget havde ydet en mindre dygtig og mindre energisk indsats for genopbygningen, så f. eks. produktionen var blevet 10—20 pct. mindre, havde man næppe bebrejdet landbruget noget som helst. Så kortsynet og uforstående handles der i en tid, hvor øget arbejds- og produktionsindsats er afgørende for landets økonomiske stilling.

Landbruget har ved en eksport i 1950 på for over 3 milliarder kr. ydet den største indsats til støtte for hele landets økonomi. Det vil derfor ikke alene være uretfærdigt at pålægge landbruget en stor særbeskatning, men det vil tillige svække landbrugets produktionsevne og eksport til skade for hele samfundet. Landbruget arbejder jo under loven om det aftagende merudbytte, hvor de sidste udbytteenheder af den danske jord og de sidste kilo smør pr. ko er de dyreste at frembringe. Disse vil derfor ikke blive produceret, når produktpriserne ikke svarer til udgifter og omkostninger.

De samvirkende danske Landboforeninger må derfor advare regering og rigsdag mod følgerne af at pålægge landbruget de stærkt forøgede afgifter, som de foreliggende lovforslag vil medføre. Landboforeningerne må betragte forslagene som et fejlgreb med hensyn til at bedre landets valutamæssige og økonomiske stilling og som en over for landbruget ensidig og urimelig lovgivning.
